

A – 26^e zondag – 26-27 september 2020

Ez 18, 25-26; Fil 2,1-11; Mat 21,28-32 (de twee zonen in de wijngaard)

Spijtoptant

Een spijtoptant is iemand die met spijt ergens op terugkomt. Het is iemand die een keuze heeft gemaakt, daarna spijt krijgt van die keuze, en er op terugkomt. In het Evangelie van vandaag is het de tweede zoon, die tegen zijn vader 'nee' zegt, 'nee, dat doe ik niet', maar dan spijt krijgt, en dan toch gaat werken in de wijngaard. En uiteindelijk is hij het, die, zoals Jezus zegt, "de wil van de Vader doet".

Volgens de profeet Ezechiël, die we in de eerste lezing hoorden, is een spijtoptant iemand die een bepaalde weg is ingeslagen, en dan begrijpt dat het een verkeerde weg was, en weer terug wil om de goede weg te volgen. Als de profeet Ezechiël nu geleefd zou hebben zou hij zeggen: dat is iemand die met de auto de verkeerde straat is ingeslagen, en dan moet omdraaien om de straat in te rijden waar hij moest zijn. De spijtoptant waar de profeet over spreekt, is de man die zich bekeert. Hij is het die in leven blijft, en niet de rechtvaardige die 'ja' zegt maar het niet doet.

De meest beroemde spijtoptant vind ik nog altijd de Goede Moordenaar, de crimineel die naast Jezus aan het kruis hangt, ter dood veroordeeld voor zware misdaden, en die dan pas tot inzicht komt, spijt betuigt, en zijn geloof in Jezus belijdt, en tot wie Jezus zegt: "vandaag nog zul je met mij zijn in het paradijs".

Maar moeten we een lijstje gaan maken van beroemde spijtoptanten in de geschiedenis? Zijn wij allen ook niet, in ons leven, in bepaalde periodes in ons leven, zowel die eerste zoon, die 'ja' zegt, maar de wil van zijn vader niét doet, en tegelijkertijd, of in andere periodes van ons leven, die tweede zoon, die de wil van zijn vader niet doet, spijt krijgt, en er op terugkomt. Of die zondaar die afgeschilderd wordt door de profeet Ezechiël, die uiteindelijk tóch kiest voor het rechte pad.

Laten we eerlijk zijn. Wij zijn in ons leven heel vaak die eerste zoon, die 'ja' zegt maar het niet doet. Zoals wij wel eens enthousiast ergens aan beginnen, maar het niet afmaken. Zoals al die goede voornemens die wij maken met Nieuwjaar. Want dan maken we een mooie lijstje op van al die dingen die we in het nieuwe jaar gaan doen, en er komt niets van terecht. Wij doen dat ook wel eens. Iets beloven en het niet doen.

Maar misschien lijken wij nog het meest, in ons leven, op die tweede zoon die Jezus ons vandaag voorhoudt. Wij herkennen ons heel goed in die tweede zoon. Pa vraagt hem iets, en hij doet het niet. Meneer heeft geen zin. Dat doen wij ook wel eens. Ergens geen zin in hebben. En dan even later, na enig nadenken, zeggen, kom op, ik doe het toch. Wij hebben allemaal in ons leven momenten gehad, dat wij van Jezus en zijn kerk wat afstand genomen hebben. Te veel met andere dingen bezig. Maar uiteindelijk toch weer terug gekomen. Wij hebben allemaal periodes gehad dat wij in ons leven keuzes gemaakt hebben waar we achteraf spijt van hadden, om uiteindelijk weer terug te keren tot de keuze die we eigenlijk hadden moeten maken. Je gebedsleven op een laag pitje zetten, en het dan toch weer goed oppakken. Iets weer oppikken dat je lang verwaarloosd had. Zoals bijvoorbeeld een oude vriendschap. Ga hem weer eens opzoeken. Na zo lange tijd.

Dan kunnen wij ook waar maken wat Paulus ons in de tweede lezing vraagt: werken aan saamhorigheid, aan eensgezindheid, aan eenheid in de liefde, dat wat ook Jezus bezielde.

Aldus Paulus.

Kijken wij vooral kritisch naar onszelf. Het mooie van de parabel die Jezus ons vandaag vertelt, is dat geen van beide broers het goed doen. De eerste niet, omdat hij 'ja' zegt maar het niet doen, en de tweede omdat hij 'nee' zegt, en het uiteindelijk wel doet, maar toch eerst had tegengesputterd. Ik zie Jezus als glimlachen, en zeggen: ja, jullie zijn ook zo.

Mogen wij dus zijn zoals die tweede zoon, die wat tegensputtert, die wat moppert, en het uiteindelijk doet. En van harte. Mogen wij dat ook doen. Van harte werken in de Wijngaard van de Heer, en niet meer denken aan die momenten dat we even op de verkeerde weg zaten.

Een spijtoptant, dat wil ik wel zijn. U ook?

Régis de la Haye, diaken